

ΕΜΠΙΣΤΟΣΙΝΗ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑ...

(Για την ταινία «Glengarry Glen Ross»)

Στους δύσκολους καιρούς χρειάζονται μεγάλες προσπάθειές των ανθρώπων για επιβίωση. Να έχεις μια εργασία, να καλύψεις με το μισθό σου τα προβλήματα είναι μεγάλη υπόθεση. Αν τη χάσεις τι μπορεί να συμβεί; Αυτό είναι το κύριο θέμα που μας δίνει ο Ντάβιντ Μαμέτ στο έργο του “Glengarry Glen Ross”.

Η ταινία διηγείται την ιστορία τεσσάρων πωλητών σε δυο μέρες από την εργασία τους. Είναι κτηματομεσίτες, πωλητές ακινήτων. Οι καιροί είναι δύσκολοι για το γραφείο ακινήτων που διευθύνετε από τον Τζον Ουίλιαμσον. Η ταινία αρχίζει με μια σκηνή σε μια βροχερή νύχτα. Οι τέσσερις πωλητές: Λεβένε η «Η Μηχανή», ο Ρομά, ο Ντάβε Μος και ο Γιώργος Ααρονόου έχουν μια πολύ σκληρή ομιλία με τον αποσταλμένο Μπλέικ για το πώς να κάνουν τις σωστές πωλήσεις. «Θα πρέπει να δουλέψετε πολύ περισσότερο τώρα!» Κοφτά τα λόγια του. Τους ανακοινώνει και τρία βραβεία: μια κάντιλάκ Ελ Ντοράντο, ένα σύνολο από μαχαίρια μπριζόλας και το τρίτο «το τσουβάλι». «Δεν υπάρχει χώρος για τους ηττημένους σε αυτόν τον κόσμο!» - είναι τα τελευταία λόγια του αφεντικού. ο Αλέξ Μπάλντιν ως Μπλέικ κάνει μια σύντομη εμφάνιση, αλλά κυβερνά ουσιαστικά την οθόνη σε αυτή τη σκηνή. Οι κινήσεις του, τα λόγια και όλη η στάση δίνουν την εικόνα ενός ανθρώπου που στα χέρια του κρατάει την ζωή των άλλων, το ψωμί τους. Η άλλη δεν μπορούν να αντιδράσουν, ενώ μέσα τους βράζει ο θυμός για την απελπισμένη κατάσταση στην οποία βρίσκονται. Ποιος θα τους ακούσει, έτσι είναι το σύστημα. Κανείς δεν θα σε εμπιστευθεί, όταν όλοι γύρω σου κάνουν τη ζωή μαύρη και το παν είναι παραπλανητικό.

Ο Κέβιν Σπέισι που παίζει τον Τζον Ουίλιαμσον, το αφεντικό του γραφείου, είναι ένας άνθρωπος που προσπαθεί απεγνωσμένα να ελέγξει αυτούς τους εργαζόμενους, να ωφεληθεί, να τους εκμεταλλευθεί και που ποτέ δεν μπορεί πραγματικά να εμπιστευθεί.

Ο πωλητές είναι ο καθένας ξεχωριστός τύπος και χαρακτήρας. Ο Τζακ Λέμον που παίζει τον Λεβίνε, έναν υπάλληλο σε περασμένη ηλικία, ο οποίος έχει εργαστεί για μεγάλο χρονικό διάστημα στο γραφείο με επιτυχία, είναι τρομοκρατημένος από την ιδέα που μπορεί να χάσει τη δουλειά. Προσπαθεί να κάνει τα χρήματα για να βοηθήσει την άρρωστη κόρη του. Είναι ευγενικός, μιλάει με γλυκό τρόπο και προσπαθεί να πείσει τους πελάτες.

Ο Εντα Χάρις στο ρόλο του Ντάβε Μος είναι άλως χαρακτήρας. Λαμβάνει τα σκληρά νέα, αλλά αντί να αντιδρά στα νέα με απόγνωση, αντιδρά με θυμό. Παίζει απογοητευμένο χαρακτήρα. Ο Άλαν Αρκίν στον ρόλο του Γιώργο Ααρονόου συμπληρώνει των πρώτο. Η οργή του εκφράζεται στην συνομιλία που κάνουν μαζί στο κινέζικο εστιατόριο.

Ο Αλ Πατσίνο παίζει τον Ρίκι Ρομά που είναι το μεγάλο παιδί για την επιχείρηση, αφού οδηγεί την εταιρεία σε πωλήσεις, εκτιμάει τον εαυτό του και νομίζει ότι μπορεί να φτάσει τα πάντα. Τα αισθήματα των άλλων για αυτόν είναι διάφορα: τον μισούν και τον σέβονται.

Αυτοί πρέπει με τις κάρτες (ονόματα, τηλέφωνα και διευθύνσεις) πρέπει να πουλήσουν. Για να πετύχουν πρέπει να μεταχειριστούν διάφορους τρόπου: παράνομες πράξεις, ψέματα, κολακείες για δωροδοκία, απειλές, εκφοβισμό, διαρρήξεις κ.α με τους υποψήφιους αγοραστές. Το έργο βασίζεται εν μέρει στις εμπειρίες του ίδιου του Μάμετ σε μεσιτικό γραφείο στο Σικάγο στα τέλη της δεκαετίας του 1960. ο τίτλος του έργου προέρχεται

από τα ονόματα των δύο ακίνητων περιουσιών Glengarry Glen Highlands και αγροκτήματα Ross.

Η προσπάθειες των πωλητών αρχίζουν. Γίνεται και σχέδιο κλοπής. Στο πρώτο πλάνο ο σκηνοθέτης στηρίχτηκε στο χαμηλό φωτισμό και σκιές. Σε αυτή την ατμόσφαιρα κινούνται τα πρόσωπα. «Η Μηχανη» Λεβένε προσπαθεί να πείσει τον διευθυντή Τζον να του δώσει νέες κάρτες, πρώτα να τον γοητεύσει, στη συνέχεια να τον απειλεί και τελικά να τον δωροδοκήσει. Ο Ουίλαμσον είναι διατεθειμένος να πουλήσει αλλά θέλει μετρητά. Μια Ληστεία έχει δεσμευτεί η οποία έχει απρόβλεπτες συνέπειες για όλους τους χαρακτήρες.

Νέα μέρα. Το γραφείο είναι αναστατωμένο. Ο Λεβένε έρχεται περήφανος για μια πώληση που έχει κάνει, από τη μεριά του και ο Ρομά. Ο αστυνόμος προσπαθεί να βρει αυτούς που εισέβαλαν στο γραφείο. Όλα τα πρόσωπα της ταινίας βρίσκονται εκεί. Η αλήθεια βγήκε στο φως της ημέρας. Ο Λινγκ, ένα νέο πρόσωπο, έρχεται να ακυρώσει το συμβόλαιο με τον Ρομα, ο Λεβένε είχε αποτύχει γιατί οι αγοραστές ήταν τρελοί.

Μια ταινία που την παρακολουθείς με ενδιαφέρον για τους σπουδαίους χαρακτήρες που θεσπίστηκαν από τους καλύτερους ηθοποιούς και ρεαλιστικό. Νομίζω ότι σε αυτή την ταινία υπάρχουν όλα στον τόπο τους και κάθε θεατής μπορεί να αισθανθεί και να σκεφθεί για διάφορα πράγματα, να ικανοποιηθεί και να βγάλει συμπεράσματα.

Αλεξάντερ Ζάππας